



Elegia de l'origen

En cert sentit observo que la poesia escrita en català posseeix una força que els lectors no acabem de copsar. Els lectors no sembla que estiguem disposats a lliurar el nostre temps i la nostra energia a la poesia. I ens errem. De fet, els lectors ens hem lliurat a les formes del fantasi-eig. Aquest fet l'observo en les noves fornades d'estudiants. Alguns estudiants d'ESO que veig a l'institut on treballa han trencat el contracte educatiu clàssic; han entrat en la selva dels impulsos i el descontrol, sense esmena: els pares els deixen a la bona de Déu, del que els agrada i, doncs, viuen en el crit i l'instint. És un símptoma de l'època: la crisi econòmica ha trencat també els contractes educatius.

Veig que els poetes contemporanis, siguin de l'estil que siguin, han emprès el seu camí creatiu bastant

al marge del seu públic. L'únic punt d'enllaç semblaria que són les lectures en veu alta, sovint en petit grup, sovint ja per a entesos, però ni així el públic acaba d'entendré'ls. El públic s'ha quedat en les poesies de Martí i Pol –o de Bécquer!– o, potser, en els primers llibres de Maria-Mercè Marçal. I prou.

Les excepcions són rares. Potser l'elitisme d'alguns poetes universitaris ha contribuït a aquesta distància. L'elit ha de ser de veres. No pas un simulacre.

Vaig anar expressament al Festival de Poesia de Barcelona, vaig anar a les lectures del Bar Gilda de Lleida,

"EL PÚBLIC S'HA QUEDAT EN LES POESIES DE MARTÍ I POL, BÉCQUER O ELS LLIBRES DE MARIA-MERCÈ MARÇAL. I PROU"



RAMON BOADELLA

vora l'església de Sant Martí, i vaig constatar que el públic ampli ha desertat de la poesia escrita pels poetes d'ara. Pura evidència. Tanmateix, la poesia té un públic. Veure'l al verger Marès, de Barcelona produeix una certa impressió. No és pas majoritari, però existeix. El valor que se li dona a la poesia en català és escàs. L'esperit de pragmatisme l'ofega. I també el poc costum de freqüentar la poesia. I, probablement, una certa monotonia de temes i de formes que els joves i no tan joves contradueixen.

Les idees de la lectura com a experiència ràpida –el llibre que t'enganya– o la lectura com a successió de fets sovint imaginaris –que passin moltes i moltes coses!– o el gust per la sentimentalitat –les relacions humanes expressades en accions quotidianes– acaben arrasant el mateix concepte de poesia.

A la baixa demografia dels que llegim en català s'hi afegeix la baixa capacitat d'anàlisi dels que llegim en català.

Avui, però, voldria fer una nota apressada –després de la crisi del petroli de 1975 és molt difícil de fer crítica literària amb sentit– sobre un llibre de Carles Camps Mundó intitulat *Elegia de l'origen. Els noms elementals*, que expressa una de les raons per les quals no ens interessa la poesia: "Ara ho sabem: en la font del llenguatge no hi havia els déus". [...] "Tot va ser mer atzar: la veu va néixer nostra per la mutació /del cos". [...] "La llengua és en nosaltres com l'alè, la suor, l'excrement.../ O com les llàgrimes que vessen quan la vida ens dol".